



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Kučery a soudkyň JUDr. Gordany Burianové a JUDr. Jaroslavy Vítové ve věci žalobkyně **B** ■■■■■ **S** ■■■■■, narozené ■■■■■, bytem ■■■■■, zastoupené Mgr. Bc. Tomášem Kasalem, LL.M., advokátem se sídlem Kutnohorská 43, 280 02 Kolín I, proti žalovanému **Kaufland ČR v.o.s.**, IČ 25110161, se sídlem Pod Višňovkou 25, 140 00 Praha 4, zastoupenému JUDr. Oto Kunzem, advokátem se sídlem V Tůních 1637/3, Praha 2, za účasti vedlejšího účastníka na straně žalovaného Kooperativy Pojišťovny a.s., Vienna Insurance Group, IČ 47116617, se sídlem Templová 747/4, Praha 1, **o náhradu škody**, o odvolání žalovaného proti rozsudku Okresního soudu v Kolíně ze dne 03.07.2013, č. j. 7 C 84/2011-222, ve spojení s doplňujícím rozsudkem ze dne 21.08.2013, č. j. 7 C 84/2011-241,

t a k t o :

- I. Rozsudek soudu I. stupně se ve výroku I. mění tak, že žaloba zamítá v částce 283.800,- Kč a v částce 145.800,- Kč se potvrzuje.
- II. Žalovaný a vedlejší účastník na straně žalovaného jsou povinni zaplatit na nákladech řízení žalobkyni na účet Okresního soudu v Kolíně společně a nerozdílně částku 182.371,- Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Žalovaný a vedlejší účastník na straně žalovaného jsou povinni zaplatit za soudní poplatek ze žaloby částku 7.290,- Kč společně a nerozdílně do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku na účet Okresního soudu v Kolíně.
- IV. Žalovaný a vedlejší účastník na straně žalovaného jsou povinni zaplatit společně a nerozdílně na nákladech řízení státu částku 11.827,- Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku na účet Okresního soudu v Kolíně.

- V. Žalovaný a vedlejší účastník na straně žalovaného jsou povinni zaplatit žalobkyni společně a nerozdílně částku 28.278,- Kč na náhradu nákladů odvolacího řízení do tří dnů od právní moci rozsudku na účet Okresního soudu v Kolíně.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se na žalovaném domáhala odškodnění pracovního úrazu, který za trvání pracovního poměru u žalovaného utrpěla dne 20.02.2009, když při markování zboží, a to při manipulaci se zbožím s limitní hmotností, došlo k poškození zad s bolestmi vystřelujícími do dolních končetin. Pro následky úrazu byla žalobkyně dne 06.05.2010 operována na neurochirurgickém oddělení Nemocnice na Homolce a v důsledku úrazu pozbyla dlouhodobě zdravotní způsobilosti vykonávat práci na pozici pokladní (prodavač) u žalované. Domáhala se odškodnění bolestného, ztížení společenského uplatnění a náhrady za ztrátu na výděлку. Po poslední úpravě provedené se souhlasem soudu se domáhala odškodnění bolestného částkou 159.600,- Kč, odškodnění ztížení společenského uplatnění částkou 270.000,- Kč a dále částky 77.206,- Kč z titulu náhrady za ztrátu na výděлку po dobu pracovní neschopnosti. V průběhu řízení před soudem I. stupně vzala zpět žalobu v částce 24.000,- Kč s tím, že v této výši jí bylo uhrazeno bolestné a v další částce 12.000,- Kč jí bylo uhrazeno ztížení společenského uplatnění a dále vzala zpět žalobu v částce 77.206,-Kč, neboť jí byla vyplacena i náhrada za ztrátu na výděлку po dobu pracovní neschopnosti.

Odvoláním napadeným rozsudkem bylo žalovanému uloženo zaplatit žalobkyni částku 429.600,- Kč do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok I.). Výrokem II. bylo řízení zastaveno v částce 24.000,- Kč a v částce 77.206,- Kč s příslušenstvím. Výrokem III. byli žalovaný a vedlejší účastník na straně žalovaného uznáni povinnými zaplatit žalobkyni na účet Okresního soudu v Kolíně částku 194.647,- Kč na nákladech řízení. Výrokem IV. bylo žalovanému a vedlejšímu účastníku na straně žalovaného uloženo zaplatit náklady řízení státu ve výši 11.827,- Kč do tří dnů od právní moci rozsudku. Doplnujícím rozsudkem (výrokem V.) bylo žalovanému a vedlejšímu účastníku na straně žalovaného uloženo zaplatit České republice na účet Okresního soudu v Kolíně soudní poplatek ve výši 21.480,- Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

Soud I. stupně po provedeném dokazování, zejména po provedení důkazu znaleckým posudkem z oboru zdravotnictví, který vypracoval MUDr. Lubomír Pekař, dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, neboť žalobkyně prokázala jednak existenci pracovního úrazu dne 20.02.2009, příčinnou souvislost vzniku zdravotní indispozice s pracovním úrazem i vznik škody. Po částečném zpětvzetí žaloby v částce 24.000,- Kč týkající se odškodnění bolestného a ztížení společenského uplatnění a v částce 77.206,- Kč představující náhradu za ztrátu na výděлку, když tyto částky byly žalovaným v průběhu řízení dobrovolně zaplacený, rozhodoval soud I. stupně již pouze o odškodnění bolestného a ztížení společenského uplatnění. Vycházel přitom ze znaleckého posudku MUDr. Lubomíra Pekaře, který bolestné ohodnotil 133 body (15.960,- Kč) a ztížení společenského uplatnění ohodnotil 150 body (18.000,- Kč). Soud I. stupně dospěl k závěru, že základní bodové hodnocení bolestného je třeba zvýšit na desetinásobek (ve skutečnosti o desetinásobek), a to s ohledem na to, že žalobkyně trpí trvalými bolestmi, je v léčení v ambulanci bolesti, když běžná analgetika a léky na neuropatickou bolest jí již nepomáhají. Bolestné proto bylo přiznáno částkou 159.600,- Kč. Základní bodové hodnocení ztížení společenského uplatnění bylo zvýšeno o patnáctinásobek základního bodového hodnocení, což představuje částku 270.000,- Kč, která byla žalobkyni rovněž přiznána. Soud vycházel z toho, že žalobkyně úraz utrpěla ve věku 46 let, tedy v produktivním věku. V době před úrazem vedla běžný společenský, rodinný a pracovní život

a v důsledku úrazu byla vyloučena v plné míře z pracovního a společenského života a podstatně omezena i v rodinném životě. Nepříznivý zdravotní stav zhoršil i kvalitu jejího intimního života a je významně omezena ve vykonávání základních životních potřeb a činností v důsledku bolesti, která je trvalá a traumatizující. Pokud jde o právní posouzení, postupoval soud I. stupně podle ustanovení § 366 a následujících zákoníku práce a podle ustanovení § 7 vyhlášky č. 440/2001 Sb.

Proti tomuto rozsudku podal odvolání žalovaný. V odvolání nesouhlasí zejména s výší nároku, který byl žalobkyni přiznán. Neztotožňuje se ani se závěry znaleckého posudku MUDr. Lubomíra Pekaře s odkazem na to, že bylo předloženo více znaleckých posudků, jejichž závěry jsou odlišné. Požadavek žalobkyně na desetinásobné a patnáctinásobné zvýšení základního bodového hodnocení považuje za nepřiměřený. Poukazuje na stávající judikaturu (rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 25 Cdo 114/2009, sp. zn. 21 Cdo 2850/2006, sp. zn. 25 Cdo 3787/2009). Zejména nepovažuje následky úrazu žalobkyně za výjimečný případ hodný mimořádného zřetele, kdy možnosti poškozeného jsou velmi výrazně omezeny či zcela ztraceny ve srovnání s vysokou a mimořádnou úrovní jeho kulturních, sportovních či jiných aktivit v době před vznikem škody. Takovéto výrazné zvýšení náhrady je vyhrazeno případům, kdy pro následky úrazu je poškozený vyřazen ze života a jeho předpoklady k uplatnění jsou téměř nebo zcela ztraceny. Žalobkyně sama uváděla, že před úrazem nechodila do kina, divadla ani do společnosti a věnovala se pouze práci a rodině. U žalobkyně nedošlo k výraznému omezení ve společenském uplatnění. Nesouhlasí ani s výroky o nákladech řízení s tím, že v případě úspěchu žalovaného by účastníci měli nést náklady řízení poměrně. Domáhal se změny rozsudku soudu I. stupně tak, že žaloba bude v částce 429.600,- Kč zamítnuta a žalobkyni nebudou přiznány náklady řízení.

Žalobkyně navrhovala potvrzení rozsudku soudu I. stupně a poukazovala na stanovisko žalovaného podpořené vedlejším účastníkem, který uváděl, že pokud bude znalcem prokázána příčinná souvislost mezi pracovní činností žalobkyně u žalovaného a poškozením zdraví, žalovaný nároky žalobkyně uzná. Žalovaný prostřednictvím vedlejšího účastníka také v průběhu řízení dobrovolně některé nároky uspokojil. Znalecký posudek MUDr. Lubomíra Pekaře jednoznačně prokázal, že zdravotní potíže žalobkyně jsou v příčinné souvislosti s manipulací se zbožím. Tyto obtíže žalobkyně byly opakovaně objektivně verifikovány nálezy MRI, CT, RTG a EMG. Znalec pak hodnotí zdravotní stav žalobkyně jako tzv. syndrom neúspěšné operace zad. Pokud jde o zvýšení ztížení společenského uplatnění zdůrazňuje, že žalobkyně se před úrazem s plným nasazením věnovala práci, rodině a domovu, a jestliže chodila méně do kina a divadla, tato okolnost nemůže být překážkou pro přiznání vyšších plnění. Zdravotní stav žalobkyně vyžaduje dispenzarizaci na ambulanci bolesti a trvalé podávání léků tlumících bolest. Trvalá medikace léků typu analgetik představuje zátěž pro organismus. Zdravotní problémy žalobkyně budou přetrvávat a mohou se spíše zhoršovat, což je v reálném životě žalobkyně stále potvrzováno. Zdravotní poškození žalobkyně má dopad i na rodinné a manželské soužití, které neustálé bolesti a nutná léčba poškodily. Žalobkyně akcentuje přítomnost psychického traumatu, nemožnosti pracovat v produktivním věku, trvalé zvýšení tělesné hmotnosti, bolesti neumožňující běžnou činnost či běžné trávení volného času či klidný spánek.

Krajský soud v Praze, jako soud odvolací, přezkoumal rozsudek soudu I. stupně, jakož i řízení předcházející jeho vydání a shledal odvolání žalovaného částečně důvodným.

Soud I. stupně se k námitkám žalovaného zabýval posouzením, zda lze popsany mechanismus sepsaný v záznamu o úrazu tak, že „při manipulaci se zbožím došlo k namožení zad s následkem bolestí levé dolní končetiny“ hodnotit jako úraz pracovní, poté se zabýval

otázkou příčinné souvislosti mezi úrazovým dějem a současným poškozením zdraví žalobkyně a konečně se zabýval i výší žalobkyní požadované náhrady škody. S ohledem na stanovisko žalovaného a vedlejšího účastníka podporované lékařskou zprávou MUDr. A. B. [redacted], která dospěla k závěru, že popisovaný úrazový mechanismus nemohl způsobit zjištěné poškození zdraví, když žalobkyně již v předchorobí trpěla obtížemi charakteru chronických recidivujících páteřových problémů bederních, při prokázaných degenerativních změnách, provedl soud I. stupně důkaz znaleckým posudkem, který vypracoval MUDr. Lubomír Pekař, znalec z oboru zdravotnictví – odvětví chirurgie se zvláštní specializací neurochirurgie, neurotraumatologie a spondylochirurgie. Znalec vycházel z veškeré zdravotnické dokumentace žalobkyně, ve které je popsán i namítaný úraz, kdy žalobkyně při markování u pokladny v Kauflandu zvedla velké šestikusové balení 1,5 l minerálních vod, přitom ji zabolelo v zádech a zároveň se šířila bolest do levé dolní končetiny. I když s obtížemi, dokončila směnu, avšak večer se pro přetrvávající bolesti v zádech i levé dolní končetině dostavila na ortopedickou pohotovost nemocnice v Kolíně. Dne 06.05.2010 byla provedena operace, kdy byl odstraněn výhřez disku v prostoru L4/5 a provedena mezitělová fúze segmentu se zadní transpedikulární fixací. Poté bolesti ustaly, avšak zhruba po měsíci se objevily bolesti v zádech, bolesti SI skloubení vpravo. Od srpna 2011 je žalobkyně v péči na ambulanci bolesti v Kolíně. Možnosti spondylochirurgické léčby jsou vyčerpány a je doporučeno pokračovat v léčbě konzervativní. Indikována jsou analgetika, léky na neuropatickou bolest a byly nasazeny i léky ze skupiny silných opiátů. Žalobkyni byl zamítnut návrh na přiznání invalidního důchodu. Znalec uzavřel, že z předložené zdravotnické dokumentace a ostatních dokumentů i výpovědi žalobkyně je zřejmé, že první potíže v oblasti bederní páteře se objevily až v okamžiku, kdy zvedla velké šestikusové balení 1,5 l minerálních vod dne 20.02.2009. Dne 24.10.2007 byl poprvé proveden RTG snímek LF páteře krční a hrudní, které mohly být zdrojem tehdejších potíží žalobkyně. Potíže v oblasti bederní páteře udávány nebyly. Při vyšetření dne 11.05.2009 CT vyšetření potvrdilo mírný posun obratle L4 proti L5 ventrálně cca o 3 mm při spondylolýze L4. Je potvrzen výhřez meziobratlové ploténky doleva s tlakem na kořen L4, částečně i L5. Konzervativní posup nebyl úspěšný. Elektrofyziologické vyšetření potvrdilo lézi kořene L4 vlevo. Progrese potíží i grafický nález indikovaly operační řešení. Vznik potíží má jasnou souvislost s manipulací s balením 6 x 1,5 l minerálních vod, když předchozí RTG snímek z roku 2007 ukazoval jen věku odpovídající mírné degenerativní změny. Znalec uvedl, že lze připustit určité dispozice ke vzniku úrazového výhřezu disku. Přes provedenou léčbu lege artis podle zdravotnické dokumentace trvají potíže, bolesti v oblasti bederní páteře a levé dolní končetiny. Stav lze označit jako syndrom neúspěšné operace zad, kdy přes dobře provedenou operaci přetrvávají potíže, bolesti v zádech a bolesti v levé dolní končetině. Možnosti chirurgické léčby jsou vyčerpány, pokračuje léčba konzervativní, která se omezuje na analgetika, léky na neuropatickou bolest a jsou nasazeny i léky ze skupiny silných opiátů. Přesto žalobkyně trpí silnými bolestmi dolní části zad, které se dále propagují do levé dolní končetiny. Tyto bolesti ji významně omezují v běžném životě, nezvládá péči o domácnost, není schopna fyzicky pracovat. Všechny grafické nálezy jsou přitom uspokojivé, elektrofyziologické vyšetření neprokazuje postižení nervových kořenů vystupujících z durálního vaku. Znalec ohodnotil poškození zdraví žalobkyně podle vyhlášky č. 440/2001 Sb., a to traumatickou rupturu bederní meziobratlové ploténky 100 body a ránu dolní části zad a pánve hlubokou 5-6 cm 33 body, celkem bolestné ohodnotil 133 body. Ztížení společenského uplatnění ohodnotil jako pouhazové omezení hybnosti páteře středně těžkého stupně 150 body.

Odvolací soud posoudil věc po právní stránce podle zákoníku práce ve znění účinném do 23.04.2009 (k úrazu žalobkyně došlo 20.02.2009) a stejně jako soud I. stupně vycházel z ustanovení § 366 a následujících zákoníku práce, když sice soud I. stupně uvedl, že vycházel ze znění účinného do 31.12.2007, avšak znění těchto ustanovení se neměnila ani po

několika novelách zákoníku práce ve znění účinném do 23.04.2009. Stejně jako soud I. stupně dospěl k závěru, že se žalobkyni podařilo prokázat podmínky pro vznik odpovědnosti žalovaného za škodu, tedy že v době úrazu byla v pracovním poměru u žalovaného, v době úrazu plnila své pracovní úkoly, přičemž došlo k poškození jejího zdraví a z toho jí vznikla právně relevantní škoda s příčinnou souvislostí mezi poškozením na zdraví a vzniklou škodou.

I když vyhláška č. 440/2001 Sb. byla od 01.01.2014 zrušena zákonem č. 89/2012 Sb. (občanský zákoník), je třeba výši náhrady i v současnosti stanovit podle této vyhlášky platné v době vzniku škody na zdraví podle ustanovení § 2, § 3 a § 7 této vyhlášky. Odvolací soud dospěl k závěru, že jak bolestné, tak ztížení společenského uplatnění, je třeba s ohledem na konkrétní okolnosti zvýšit na celkový pětinasobek základního bodového hodnocení. Jestliže bolestné bylo ohodnoceno 133 body, činí odškodnění při 120,- Kč za 1 bod celkem 15.960,- Kč a pětinasobek celkem 79.800,- Kč. Ztížení společenského uplatnění bylo ohodnoceno 150 body a při 120,- Kč za 1 bod činí základní odškodnění ztížení společenského uplatnění 18.000,- Kč a pětinasobek této částky pak činí 90.000,- Kč. Při úvaze o zvýšení odškodnění bolestného vycházel odvolací soud z lékařské dokumentace i znaleckého posudku MUDr. Lubomíra Pekaře, kdy je prokázáno, že žalobkyně i po operaci trpí stálými bolestmi, pro které je nucena navštěvovat centrum bolesti a užívat nejen analgetika, ale i opiáty, a jelikož další chirurgické zákroky na odstranění těchto bolestí nejsou možné, bude na tuto léčbu odkázána dlouhodobě i do budoucna. Za této situace má odvolací soud za to, že je možno základní bodové ohodnocení bolestného zvýšit na celkový pětinasobek, když zvýšení na desetinásobek považuje za nepřiměřené, neboť ani znalec ve svém znaleckém posudku toto základní bodové hodnocení nezvýšil, jak mu to umožňuje ustanovení § 6 vyhlášky č. 440/2001 Sb. a zvyšování odškodnění musí mít jisté hranice a zachovat si racionální vztah k úrovni bodového ohodnocení následků poškození zdraví i peněžnímu vyjádření. Odvolací soud proto žalobkyni přiznal částku 79.800,- Kč, od které však odečetl částku 12.000,- Kč, která byla žalobkyni v průběhu řízení na odškodnění bolestného zaplacená a přiznáno tak bylo na bolestném 67.800,- Kč.

Stejnou úvahou se odvolací soud řídil i při rozhodování o odškodnění ztížení společenského uplatnění. I když opět bodové hodnocení lékařem v peněžním ekvivalentu činí pouze 18.000,- Kč, má odvolací soud za to, že se jedná o případ hodný mimořádného zřetele v tom, že jestliže žalobkyně za hlavní uplatnění ve svém životě považovala péči o domácnost a rodinu i svoji práci v zaměstnání a v současnosti není schopna žádné pracovní činnosti, kdy je v plném produktivním věku a nelze zpochybnit ani tu skutečnost, že pro stále trvající bolesti není plnohodnotně schopna pečovat ani o domácnost a projevují se důsledky i v intimním manželském životě, nelze vystačit pouze se základním bodovým hodnocením. Částka 90.000,- Kč se jeví jako přiměřená těmto zjištěným okolnostem. Odvolací soud nepovažuje za správné zvýšení ztížení společenského uplatnění v podstatě na jedenáctinasobek základního bodového hodnocení, jak bylo provedeno soudem I. stupně, neboť i v tomto případě platí, že odškodnění musí mít jisté hranice a mít racionální vztah k úrovni bodového ohodnocení. Od částky 90.000,- Kč byla odečtena žalovaným zaplacená částka 12.000,- Kč na toto odškodnění a přiznáno bylo proto 78.000,- Kč, celkem odškodnění bolestného a ztížení společenského uplatnění pak po odečtení částky 24.000,- Kč, která již byla vyplacena, činí 145.800,- Kč.

Z uvedených důvodů byl rozsudek soudu I. stupně ve výroku I. změněn tak, že žaloba byla v částce 283.800,- Kč zamítnuta a v částce 145.800,- Kč potvrzena (§ 220 odst. 1 o.s.ř.).

Při rozhodování o nákladech řízení před soudem I. stupně, před soudem odvolacím i o nákladech řízení státu (§ 224 odst. 1 a 2 o.s.ř.) vycházel odvolací soud z právního názoru vysloveného v rozhodnutí Ústavního soudu ČR ze dne 25.02.2009 sp. zn. I. ÚS 92/08, že při rozhodování o nákladech řízení v případě odškodnění bolesti a ztížení společenského uplatnění jde o případ, kdy se o nákladech řízení rozhoduje podle ustanovení § 142 odst. 3 o.s.ř., neboť posouzení odškodnění i jeho zvýšení závisí na znaleckém posudku nebo úvaze soudu, a i když nemá žalobce v řízení plný úspěch, náleží mu plná náhrada nákladů řízení a stejně tak svědčí žalovanému povinnost zaplatit náklady řízení státu podle ustanovení § 148 odst. 1 o.s.ř. Dále vycházel odvolací soud ze závěru v tomto rozhodnutí obsaženého, že rozhodování o nákladech řízení je integrální součástí soudního řízení jako celku, a proto i na tuto část řízení dopadají postuláty spravedlivého procesu. V rozhodnutí o nákladech řízení nesmí být obsažen prvek libovůle, svévole nebo extrémní rozpor s principy spravedlnosti. Odvolací soud by považoval za v rozporu s principy spravedlnosti, pokud by žalobkyni byly přiznány náklady řízení vypočítané z celé částky, kterou žalobou uplatňovala (celkem soud rozhodoval o částce 530.806,- Kč). Odvolací soud proto postupoval tak, že náklady řízení před soudem I. stupně vypočetl z částky přiznané odvolacím soudem ve výši 145.800,- Kč a z částky 24.000,- Kč a 77.206,- Kč, pro které byla vzata žaloba po plnění žalovaným zpět a tuto částku vzal jako punktum pro výpočet náhrady. Odměna za jeden úkon právní služby pak činí 9.300,- Kč, při 16 úkonech právní služby 148.800,- Kč, 16 x 300,- Kč režijní paušál (celkem 1.920,- Kč). Odměna advokáta činí 150.720,- Kč a dále 21 % DPH ve výši 31.651,- Kč, celkem 182.371,- Kč.

Při rozhodování o nákladech řízení odvolacího vycházel odvolací soud z toho, že v odvolacím řízení bylo rozhodnuto o částce 145.800,- Kč, která byla vzata jako punktum pro výpočet odměny, která činí 6.940,- Kč za úkon, 3 x 300,- Kč režijní paušál, celkem 20.820,- Kč, jízdné advokáta z Kolína ke Krajskému soudu v Praze a zpět ve výši 1.050,- Kč a 600,- Kč za ztrátu času, celkem 23.370,- Kč a z toho 21 % DPH ve výši 4.908,- Kč, celkem 28.278,- Kč. Jelikož byla žalobkyně zastupována advokátem ustanoveným jí soudem, bylo žalovanému uloženo náklady řízení zaplatit na účet Okresního soudu v Kolíně.

Žalovanému bylo v souladu se shora citovaným právním názorem Ústavního soudu uloženo zaplatit vzniklé náklady řízení ve výši 11.827,- Kč, což představuje náklady vynaložené na zaplacení znalečného znalci MUDr. Lubomíru Pekařovi.

Podle výsledku řízení bylo žalovanému a vedlejšímu účastníku na straně žalovaného uloženo zaplatit soudní poplatek ze žaloby (§ 2 odst. 3, položka 1, bod b) zákona o soudních poplatcích)

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku je přípustné dovolání za podmínek uvedených v ustanovení § 237 o.s.ř. ve lhůtě měsíců ode dne doručení rozsudku odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím Okresního soudu v Kolíně.

V Praze dne 28. ledna 2014

JUDr. Tomáš Kučera, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Petra Hůlková